

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TO'SKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

• 1996 йил 16 март, шанба

№ 21 (10.796)

• Эркин нархда сотилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ХАЛҚАРО АМИР ТЕМУР ЖАМҒАРМАСИНИ ҚўЛЛАБ- ҚУВВАТЛАШ Тўғрисида

Буюк давлат арбоби Амир Темурнинг ижтимоий-сиёсий меросини, маданият ва маънавий тараққиётга қўшган улкан ҳиссасини чуқур ўрганиш, ёш авлодда миллий ифтихор ва мустақил Ватан туйғусини шакллантириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР қилади:

1. Республика зиёлиларининг бир гуруҳи томонидан халққаро Амир Темур жамғармаси тузилганлигини ва унинг устави Ўзбекистон Республикаси Ақлия вазирлигида рўйхатдан ўтказилганлигини эътиборга олган ҳолда, кенг жамоатчиликнинг маъруза жамғармаси қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги қарарини маъқулласин.

2. Халққаро Амир Темур жамғармасининг асосий вазифалари этиб қўйилганлар белгиланганлиги маълумот учун қабул қилинсин:

буюк давлат арбоби Амир Темур ҳаёти ва ижтимоий-сиёсий фаолиятига доир кенг тадқиқотлар олиб бориш; Амир Темур фаолиятига оид тарихий манбаларни чуқур ўрганиш ҳамда уларни нашр этиш; тегишлик даврий меъморчилик ёдгорликларини қайта тиклаш ва таъмирлаш ишларига ёрдам бериш; ёш авлоднинг маънавий-маданий камол топишига, унда мустақил Ўзбекистон Республикаси истиқболдан фахрланиш ва ватанпарварлик туйғусини тарбиялашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш;

мамлакатимиз олимлари, адабиёт ва маданият арбобларининг халққаро ҳамкорлигини ривожлантириш ва кенгайтириш.

3. Халққаро Амир Темур жамғармасининг Низоми ҳамда ташкилий тузилиши маъқулласин.

4. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, ЮНЕСКО ишлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий комиссияси, Фанлар академияси жамғармага барча бўлимида алоқалар ўрнатишда ва яқиндан ҳамкорлик қилишда ҳар томонлама қўмақлашинлар.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, Тошкент шаҳар ҳокимликлари жойларда жамғарма бўлимларини ташкил этиш учун бинолар ажратсинлар.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги жамғарма бошқарув аппарати-ни бир ой муддатда Абдулла Тўқай кўчаси, 1-уйлаги бинога жойлаштириш ҳамда тегишлик тарихий Давлат музейини лойиҳалаш ва қуришда жамғарма бошқаруви аппарати-ни кейинчалик маъмур музей биносига жойлаштириш-ни назарда тутиш.

6. Республика вазирликлари, давлат қўмиталари, концернлари, корпорациялари, корхоналари, ҳўжаликлари, тижорат банклари ҳамда бошқа ҳўжмий ташкилотларнинг Амир

Темур жамғармасига молиявий ва моддий-техника ёрдами маъқулласин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Вазирлар Маҳкамасидан халққаро Амир Темур жамғармасига 1 миллион сўм ажратсин.

Жамғарма ва унинг бўлимлари давлат бюджетига тушадиган давлат солиқлари, божхона божлари ҳамда бошқа тўловлардан 2 йил муддатга озод қилинсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Амир Темур жамғармаси бошқарув аппаратида хизмат кўрсатиш учун енгил автотранспортга лимит ажратсин.

«Тошхажарўловчи» транс-давлат уюшмаси белгиланган тартибда Амир Темур жамғармасига енгил автотранспорт ажратсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги Амир Темур жамғармаси бошқару-вини шаҳар ва ҳўкумат теле-фон алоқаси билан таъминласин.

9. «Ўзавтотранс» компанияси, оммавий ахборот воситалари жамғарма фаолиятини мунтазам ёритсинлар.

10. Маъмур қарорнинг ба-жарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С. Саидқосимов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

Тошкент шаҳри,
1996 йил 14 март

И. КАРИМОВ.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ТЕМУРИЙЛАР ТАРИХИ ДАВЛАТ МУЗЕЙИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЧОРА- ТАДБИРЛАРИ Тўғрисида

Амир Темур ва темурийлар даврида илм-фан, маориф ва маданиятнинг юксак даражадаги тараққиётини ҳаққонан акс эттириш ва кенг тартиб қилиш, чуқур инсонпарварлик руҳи билан сугорилган тарихий ютуқларимиз ва анъаналаримиз асосида ёш авлоднинг ватанпарварлик руҳида тарбиялаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР қилади:

1. Амир Темур таваллу-динининг 660 йиллигини ўтказиш бўйича тузилган ташкилий қўмита, Тошкент шаҳар ҳўкимлиги, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳамда ижодий уюш-малар ва кенг жамоатчиликнинг тақдирини асосида:

Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси тизимида те-мурийлар тарихи Давлат му-зейи ташкил этилсин;

Музей учун маъсур бино Тошкент шаҳрининг Амир Темур хўбониди барпо этилсин.

2. Ўзбекистон Республи-каси Фанлар академияси

Маданият ишлари вазирлиги билан биргаликда:

темурийлар тарихи Давлат музейининг Низомини ишлаб чиқиш, уни Вазирлар Маҳка-маси билан келишилган ҳол-да тасдиқласин;

темурийлар тарихи Давлат музейининг илмий дастурини, куръама режаларини ҳамда музей фаолиятини самарали ташкил этишга йўналтирилган тадбирларни ишлаб чиқиш тасдиқласин ва уларни амалга оширишга киришсин;

асосий бино ишта туш-тунига қадар музей дирекция-сининг фаолияти учун жой ажратсин.

3. Музейнинг штатлар со-ни 22 нафардан иборат этиб тасдиқласин.

4. Ўзбекистон Республика-си Ташқи ишлар вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан ҳамкорликда чет элларда сақланаётган Амир Темур ва темурийлар даврига

оид тарихий ҳўжат-ашёлар, осори-атиқалар рўйхатлари-ни аниқласин ва уларнинг (ёки нусхаларининг) Ўзе-бкстонга олиб келилишини таъминласин.

5. Ўзбекистон Республи-каси Маданият ишлари ва-зирлиги Ўзбекистон рас-сомлар уюшмаси билан бирга-ликда давлат буюртмаси си-фатида темурийлар тарихи Давлат музейи учун қирқ до-на мавзули тасвирий санъат асарларини тайёрласин.

6. Ўзбекистон Республи-каси Молия вазирлиги му-зей фаолиятини таъминлаш учун ҳар йили республика бюджетидан зарур мабла-галарни ажратишга назарда тутиш.

7. Маъмур қарорнинг ба-жарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С. Саидқосимов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

Тошкент шаҳри,
1996 йил 14 март

И. КАРИМОВ.

Бўгун вилоятимизда Наврўзга бағишланган умумхалқ ҳашари ўтказилади

Вилоят ҳўкимлигида КўНГИЛДАГИДЕК ўТАДИ

КЕЧА вилоят ҳўкимлигида Наврўз умумхалқ байрамини ташкил этишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилий қўмитасининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни вилоят ҳўкимининг муовини, ташкилий қўмита раисининг муовини Д.Н.Жаҳонгирова олиб борди.

Наврўз байрамига тайёргарликнинг бориши ҳақида Янгйўл ва Ангрен шаҳарлари, ҳамда Қибрай тумани ҳўкимлари муовинларининг ҳисоботлари, шунингдек, вилоят Наврўз хайрия жамғармаси, Қизил ярим ой жамияти, «Сўғлом авлод учун» жамғармаси ахборотлари ҳам тингланди.

Бўгун вилоятимизнинг барча туман ва шаҳарларида Наврўз байрами олдидан умумхалқ ҳашари — шанбаликлар бўлиб ўтади.

Шу кўни барча саноат корхоналари, ҳўжаликлар ишлайди, шунингдек жойларда мева-ли ва манзарали кўчалар ўтказилади, ариқ-зуворлар тозаланади, кўчалар, хўбонлар тартибга келтирилади.

Шуни ҳам айтиш кераки, ҳўзирданок вилоятимизнинг айрим ҳўжаликлари, муассасалари ва ташкилотлари ҳамда маҳаллалари-да Наврўз шўбоналари бошланиб кетди. Хайрия тadbирлари ўтказилмоқда, ногўрлар, етим-есирлар, ёрдамга муҳтож оилаларга моддий ёрдам кўрсатишмоқда.

Жўмладан, Ангрен шаҳрида фахрийлар учун 60 минг сўмлик совғалар тайёрлаб қўйилди. Қибрай тумани газлаштириш идораси хайрия сифатида нўчор 20 хонадонни бепул газлаштириш бериш-га қарор қилди. Вилоят Қизил ярим ой жамияти эса етимлар бошини сийлаб, бошлана берган Н.Зиязидиновга оиласига 3 минг сўм топишди. Кўтўл айём кўнларида кўпгина шаҳар ва туман-ларда янги маъийи хизмат кўрсатиш шаҳобчалари ишта тушди.

Жўмладан, биргина Қибрай туманининг ўзида 5 жойда янги, барча қўлайликларга эга бўлган гузарлар иш бошлади.

ҲАММА ФАОЛ ҚАТНАШАДИ

АНГРЕН шаҳрида Наврўз байрами ва унга бағишлаб 16 март кўни ўтказиладиган шанбаликка қизгин тайёргарлик кўрилади. Умумхалқ ҳашарининг самарали ва мазмунли бўлишига эришиш учун барча ишхўналардан фойдаланиш режалаштириб қўйилди.

Шу кўни саноат корхоналари, қўрилиш, транспорт ташкилотларида меҳнат жараёни тинмай давом этади. Кончилар, бинокорлар, транспортчилар ва шаҳар иқтисодиётининг бошқа соҳалари меҳнаткашлари бевосита иш ўринларини эгаллайдилар, маъсулот ишлаб чиқариш, ишхўналарни қўриш, юк ташини ишлари-ни давом эттирадilar. Минглаб тонна кўмир казиб чиқарадилар, миллион киловатт-соат электр энергияси хосил қиладилар, кўплаб халқ ҳўжалиги оқларини белгиланган манзил-ларга етказиб берадилар. Шу кўни ишлаб то-

пилган маблагнинг бир қисми Наврўз байрамини нишонлаш учун ажратилади.

Истироҳат ва дам олиш боғлари, майдонлар, хўбонлар, мавзёлар, даҳалар, маҳаллаларда ободонлаштириш ва кўкчамзорлаштириш ишлари бошланиб, бир неча кўндан бери давом этмоқда. Кўп жойда мева-ли ва манзарали даракт кўчатлари, буталар экилмоқда. Гулзорлар яратил-ляпти, ҳудудлар турли-туман чиқиндилар, ахлат-лардан тозаланмоқда. Бўндан ташқари, шаҳар ҳў-кимлигининг қарори билан ҳар бир корхона-таш-килотта улар яқинида жойлашган кўчаларнинг са-нитария ҳўлатини яхшилаш мақсадида бирикти-риб қўйилганлиги ҳам айни муддао бўлмоқда.

Ҳа, шанбаликда иштирок этган қирқ мингдан ортиқ ҳашарчиларнинг беминнат меҳнати билан шаҳар байрамона кўйфа касб этмоқда. Бу Наврўз айёмининг янада фойдали, жозибали ўтишига хизмат қилади.

О. ЭШОНЧАЕВ.

ОҲАНГАРОН БАЙРАМГА ТАЙЁР

«Оҳангарон» туман га-зетаси муҳаррири Абду-лат Абдуҳақов телефон орқали хабар қилади:

— Туманимизда Наврўз байрамини ҳар жиҳатдан кўнглили ва намунали ўтказиш учун зарур шароит-лар қўрилмоқда. Шу мақсад-да барча ҳўжалик ва корхо-наларда иккинчи ва тўққи-зинчи март кўнлари наврў-зодли шанбаликлари бўлиб ўтди.

Қатор ҳўжаликлар шанба-ликдан тушган маблагнинг бир қисмини Наврўз жамғар-масига ўтказдилар. «Шодима-лик» ижара ҳўжалиги (раиси А. Қосимов) бу борала ташаб-бускорлардан бири бўлди.

21 март кўни тумандаги

энг йирик ҳисобланган Анг-рен ширкат жамоа ҳўжалиги ва Оҳангарон ҳиссадорлик жамиятида улоқ чопилади.

Ҳамма жойда сумалак, ош тайёрланиб, аҳўлининг байрамни кўнглилигайди ўт-казиш учун зарур шароит-лар яратилади. Табиийки, ҳудди шу кўни туманда яшаётган уруш ва меҳнат фахрийлари, ёрдамга муҳтож оилалар йўқлиниб, уларга ту-ман ҳўкимлиги ва мутасадди ташкилотларнинг байрам совғалари топиштиради.

— Туманимизда еттига 100 ёшдан ошган отахон ва онахўнларимиз бор. — деди биз билан суҳбатда туман ҳў-кимининг биринчи муовини Мўхаммадали Дўбсоев, —

Байрам кўни уларни яна бир бор зиёрат қилиб, таб-ригимизни топиштиради, улардан ташқари рўйхати-мизда бўлган 43 нафар қар-ровчиси йўқ кишилар ва бир неча етим болаларга ҳам моддий ёрдам кўрсати-лади.

Тумандаги улгуржи, ча-кана савдо ва ишлаб чиқар-иш бирлашмаси (раиси А. Эргашев) ҳамма қишлоқ ва маҳаллалардаги дўконларни ун, ёр ва бошқа зарур озиқ-овқат маъсулотлари билан тўла таъминлаш ҳаракати-да. Байрам кўни тижорат ярмаркалари ташкил эти-лади. Шаҳар марказида эса туман меҳнаткашлари етиштирган қишлоқ ҳўжа-лик маъсулотлари савдоси уюштирилади. Бир сўз бил-лан айтганда, ҳўзирданок Оҳангаронда байрам кайфияти ҳўкм сура бош-лади.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ: воқеалар, хабарлар, янгиликлар

ВИЛОЯТ ТАДБИРКОРЛАРИ АНЖУМАНИ

Кеча Бекбод шаҳридаги мух-ташам металлургия саройига вило-ят тадбиркорлари ўзларининг қўрилтойларига тўпландилар. Бў-либ ўтган кенгашда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш ва бозор муносабатларини кенг йўлга қўйишда тадбиркорларнинг маъкеи ортиб бораётганлиги таъкидланди. Шу билан бирга улар фаолиятини ҳар томонлама кўчайтириш, маъсулот ишлаб чи-қарувчиларга зарур шарт-шароит-лар яратиш зарурлигига эътибор қаратилди.

Анжуманда сўзга чиққан кул-той қатнашчилари қичик, ўрта ва хўсусий тадбиркорлигини ривож-лантириш, мулкдорлар синфини жадал шакллантириш, уларнинг ҳўқуқ ва манфаатларини ҳўмоқ қилиш бораида қабул қилинган қарорларни ҳаётга татбиқ қилиш юзасидан ўз фикр-мулоҳазалари-ни билдирдилар.

Кенгашда Тошкент вилояти ҳўкимини Эркин Рўзиев сўзга чи-қди.

Курултой ҳақидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сониди эълон қилинади.

ТИББИЙ БўЛИМ ОЧИЛДИ

ЗАНГИОТА туман-и Назарбек қишлоғи-нинг 20 мингдан ортиқ аҳолисига 15 нафар олий ва 42 нафар ўрта маъсур маълумотга эга бўлган тиббиёт ҳодим-лари хизмат кўрсатишмоқда.

Қишлоқ амбулатория-сида аҳолига тиббий хиз-мат кўрсатиш йилдан-йил-га яхшилалиб бормоқда. Стоматология бўлимлари мунтазам ишлаб турибди. Оналик ва болаликни му-хофаза қилиш, аёллар соғ-лигини мунтазам назорат қилиш мақсадида физиоте-рапия ва гинекология бў-лимлари очилди. Қишлоқ аҳли бош шифокор Раъно Юсупова ва терапия бўли-ми ҳодимлари Клара Аҳ-медова, Малика Қодирова-ларнинг хизматидан мин-натдордирлар.

Иброҳим СУЛТОНОВ.

ШАРТНОМАЛАР ТУЗИЛДИ

ДЕҲҚОНМИ, фермерни, ҳўлас, бойлик яратувчи, ноз-исъмат етиштирувчи ҳар бир меҳнаткаш ўзи етиштирадиган маъсулотини кимларга, қачон, қанча нархда сотишани олдиндан билса, унинг ишга, касбига бўлган меҳри ортади. Астойдил ҳаракат қилади.

Шу жиҳатдан олганда маъсулот етиштирувчи билан истеъмол-чилар ўртасида тузиладиган шартноманинг пишиқ-пўхта бўли-ши, унда ҳар икки томоннинг манфаатлари жиндай бўлса-да қамситилмасдан ҳисобга олиниши гоят аҳамиятга эгадир. Шу-нинг учун ҳам «Тошкент» деҳқончилик-саноат уюшмаси бу ма-салага алоҳида эътибор берди. Утган йилги қамчиликлардан ҳўласа қичариб, бу йил шартномаларнинг ўз вақтида тузилиши ва уларнинг ижроси ҳақида айни кўнлардан бошлаб қайғуриш тадбирларини қўриб қўйди. Истеъмолчилар — Тошкент шаҳар кооператив деҳқон-саноат бирлашмаси, Тошкент консерва за-води, туман тайёрлов ташкилоти, туман бурдоқчилик базаси ва Тошкент сўт ҳиссадорлик жамияти мутасаддилари ҳам ўз навбатида тошкентлик деҳқонлар билан тузилган бу шартнома-ларга, уларнинг бандлари тўла-тўқис бажарилишига қаролат бердилар.

Шу тарихда Тошкент туманида етиштириладиган қишлоқ ҳў-жалик маъсулотларининг истеъмолчиларга ўз вақтида ва си-фатли қилиб етказиб берилишида дастлабки қадам қўйилди десак, муболага бўлмайди. Туман деҳқонлари баҳорнинг даст-лабки кўнлариданок бу қўдамнинг залворли бўлиши, мулжал-даги галла, картошка, мева, сабзавот, узум, гўшт ва сўт маъ-сулотларини етказиб бериш учун астойдил меҳнат қилмоқда-лар.

Носир ИСАЕВ.

КОМПЬЮТЕР САҲИФАЛАЙДИ

«АНГРЕН ҳақиқати» — «Ангренская правда» рўз-номаларининг кейинги сонларини қўлга олган ўқув-чи ушбу ўзгаришларни илғаб олиши қўйин эмас. Энг асосийси унинг ўқимини, доллар бўлма-ларини кўтариб чиқишдаги тезкорлиги ва бека-лари бир қадар яхшиланди.

— Буларнинг ҳаммаси-га бу йилдан бошлаб тў-лиқ ҳўжалик ҳисобида иш-лашга ўтганини туфайли эришдик, — дейди рўз-но-ма муҳаррири Абдурахим Раззоқов. — Барча рўз-но-малар бошидан кеçираёт-ган иқтисодий қийинчи-ликлар, ҳодимлар кўним-сизлиги бизга ҳам бегона эмас. Ҳўзирги қийин ша-роитда энг фидойи инсон-ларгина қўлида қалам бил-дан муҳирлар машаққа-тини тортмоқда.

Ўзимиз мустақил бул-гач, биринчи галда ишни шу муаммоларни ҳал этишдан, тежамкорлик, ишбилармонлик билан иш юритишдан бошладик. Яқинда иккита 486 (IBM) маркали компьютер ва ун-га принтер сотиб олдик. Замонавий техника ёрдам-га келди-ю, ишларимизда ҳам сифат ўзгаришлари рўй бера бошлади. Ко-мпьютерларда мақолалар-ни таҳрир қилиб, бека-ларга жиддий эътибор қар-ратган ҳолда, изланишлар олиб бораёямиз. Натижа-лар ёмон эмас. Эндilik-да илгартидек босмаҳона-да ярим тўнғача қўлиб ке-тишлар йўқ. Программачи Шабан Умиров, Татьяна Маврина, Тўққин Раззоқов каби ҳодимларимиз ўзла-ри материалларни тайёр-лаб, ўзлари теришмоқда. Рўзноманинг тўртта со-нини компьютерда саҳифа-лаб чиқардик. Босмаҳона-га тайёр ҳўлда олиб бориб берамиз.

Рўзномалар жамоаси келгусида қичик босмаҳо-на сотиб олиш ниятида. Ана ушбу рўзнома янада

олишади. Шундай жой-лар ҳам борки, юзлаб ўқувчиларимиз бир жой-да ишлашда ёки тури-шади. Уларга газетани таҳририят ҳодимларининг ўзлари етказиб бериш чораларини қўришмоқда. Бу бизга анча арзонга ту-шади!

Ҳафтада икки марта ўзбек ва рус тилларида 9 минг нусхада чоп эти-лаётган рўзномалар тобо-ра муштарийлар эътибо-рини қозонмоқда.

Даврон АҲМЕДОВ,
Миржало Миралиев.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

МУДДАТЛИ ҲАРЕБИЙ ВА МУҚОБИЛ ХИЗМАТНИНГ БЕЛГИЛАНГАН МУДДАТЛАРИНИ ўТАБ БўЛГАН ШАХСЛАРНИ ҚўРОЛЛИ ҚўЧЛАР, ЧЕГАРА ВА ИЧКИ ҚўШИНЛАР САФЛАРИДАН ЗАҲИРАГА БўШАТИШ ВА ҚўҚАРОЛАРНИ МУДДАТЛИ ҲАРЕБИЙ ВА МУҚОБИЛ ХИЗМАТГА НАВЕАТДАГИ ЧАҚИРИШ Тўғрисида

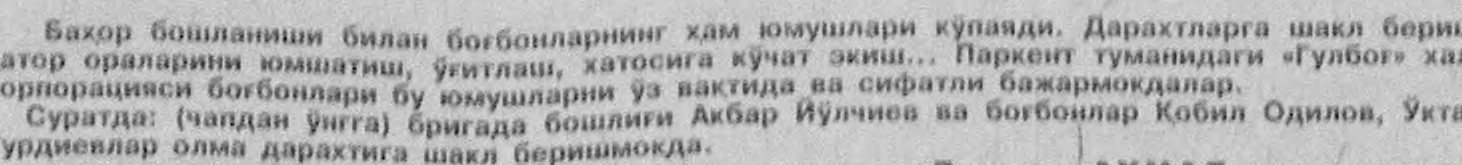
«Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида» ва «Муқобил хизмат тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунларида мувофиқ Ва-зирлар Маҳкамаси ҚАРОР қилади:

1. Муддатли ҳарбий ва муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган шахслар Ўзбекистон Республикасининг Қўролли Қўчалари, чегара ва ички қўшинлари сафларидан заҳирага бўшатилин.

2. 1969-1978 йилларда туғилган, заҳирлик му-ддатини ўзайтириш ҳўқуқига эга бўлган Ўзе-бкстон Республикаси қўқаролари 1996 йилнинг апрель-май ойларида муддатли ҳарбий ва муқо-бил хизматга чақирилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри, 1996 йил 12 март.

ВИЛОЯТИМИЗ вақили, Ангрэн педагогика институти-
нинг талабаси Темир Иброҳимов Атланта олимпиадаси-
да қатнашши ҳуқуқини беридаган йўлланмани қўлга ки-
ритди. У Таиландда саралаш мусобақаларида 81 кило-
граммгага вазниллр бўҳсида муваффақиятли иштирок
этб, йўлланма эгаси бўлди. Жаҳон кубоғи мусобақала-
ри совриндори, Ўзбекистон чемпиони Темир Иброҳимов
бундан аввалги саралаш баҳсларида ғолиб қелиб, олим-
пия йўлланмасини қўлга киритган олти босқимини эли-
ға қўшилди. Шундай қилиб, Атлантада бўладиган олим-
пиядада Ўзбекистондан жами етти босқин қатнашадиган
бўлди. Булар К. Тулаганов, Т. Иброҳимов, (иккалasi Тош-
кент вилоятиндан), андижонлик М. Абдуллаев ҳамда Р.
Чагаев, қогонлик Н. Отаев, самарқандлик Д. Ербеков ҳам-
да навоийлик У. Иброҳимовлардир.

● Халқаро ҳаёт ● Халқаро ҳаёт ● Халқаро ҳаёт ● Халқаро ҳаёт ● Халқаро ҳаёт ● Халқаро ҳаёт ● Халқаро ҳаёт ●

НҲНОҚ УСТА ЎЗИГА ҚАРАБ ТҮН БИЧАР...

«Евроосиё иттифоқи»: сароб ва ҳақиқат

Азалдан маълум. Одамзот яратилиши баробарида турли хасталиклар ҳам вужудга келган. Бора-бора касалликлар инсониятнинг домий йўлдошига айланди. Фарқ шунда бўлдики, оғир дардлар гоҳо вақтинча йўқ бўлиб кетиб, қулай вазият туғилиши билан яна қайта уйғондилар. Эзоиллам, бўлма, безгак, кўтир, саратон сингари ала шундай дардлар тоифасидан эди. Улар ҳужум қилганда, қўлпа одамлар қаттиқ азият чекарди, ўлимлар қўлариди.

Макур ташбеҳи жамиятлар ҳаётига таътиб этадиган бўлса, бунда ҳам юқоридаги ҳолатни кўриш мумкин. Бу ерда фақат «сиёсий касалликлар» ҳақида гап боради. Бонапартизм, фашизм, дучизм, большевизм, коммунизм, шовинизм каби «изм», «измлар» минглаб, миллионлаб кишиларнинг ёстиғини кўрипти. Ер юзи афкор оммасини ҳар қил оламларга, иттифоқларга, партияларга жалб этиш оқибатида социалистик ва капиталистик лагерлар пайдо бўлди. Орада қанчадан-қанча мисли қўрилмаган қиринбаротликлар содир этилди.

Иккинчи жаҳон урушидан кейин ўтган давр инсоният тарихида қатта ўзгаришлар ясади. Зўравонлик, бошқа халқларни бўйсундириш сиёсатида асосланган мустанлақчилик тизимлари дунё бўйлаб емирилди, буюқ давлатчилик тамал тошлари қўпорилади. Ҳатто, абадий деб таърифланган қизил империя ҳам нуради. Натижада Оврупо, Африка, Америка, Осиё қитъаларида қўлгина халқлар озолиққа эришиб, ўзларининг мураккаб давлатларига эга бўлдилар. СССР тугатилгач, собиқ Иттифоннинг ўрта Осиёдаги собиқ республикалари ҳам бошқалар қатори истиқлолнинг ёзуғи йўлига қаттиқ олдилар ва ўзларини мустанлик мамлакатлар, деб эълон қилдилар.

Энди оқсийшталлик ҳукм су-

радигандек, гўё, қатта-кичик ар-боблар эсини йиғиб оладигандек бўлиб туолди. Қақда дейсиз, ўрганган кўнгил ўртанса қўймас экан. Қисқа танаффусдан сўнг Беларусининг Беловеж ўрмонидан славян давлатлари иттифоқи тузилганини хусусида хабар тарқалди. Лекин, бу гоҳо юлдуз кўр-майл жон берди. Кейин Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги (МДХ) тузилди. Аммо, бу воқеалик аввал бошданок икки хил маъно кашф этди. Баъзилар унга СССРни қайта тиклаш, деб баҳо бердилар, бошқалар эса, йўқ, у интеграция асосида фаолият кўрсатади, деб айтдилар.

Дарвоқе, «Интеграция» дегани нима ўзи? У грекча сўз бўлиб, бирон-бир нарсанинг айрим қисмларини бирлаштириш деган маънони англатади. Бас, шундай экан, у ҳамдўстликда иштиёрий қатнашиш, тенг ҳуқуқлар асосида иқтисодий-иқтисодий ҳамкорлигини амалга ошириш, ташқи давлатлар билан алоқаларда алоҳида давлатнинг ўзига хос мустанлик сиёсати, ички ишларга ара-лашмаслик, умумий хавфсизлик, ҳудудий бутунлиқ, чегаралар очиклиги каби тамойилларга асосланса, ёмон эмас. Бизнинг Ўзбекистонимиз баъзини ана шу эзгу умидлардан келиб чиқиб, унга аъзо бўлган эди. Бироқ, минг афсуски, кейинги йиллар айрим йиллик давлатларнинг қатор ар-боблари эскилини қўмсаб, ана яккахоқимликка интилаётганликларини яққол кўрсатди.

Шу орада яна гўё «янги го-ялар», «андозалар», «кўрсатмалар» олға сурилди. Улардан бири — кейинги кўнларда тобора кўпроқ шов-шувларга сабаб бўлаётган «Евроосиё иттифоқи» деб аталмиш мазму бўлиб қолди.

Ҳўш, «Евроосиё иттифоқи» деган иборанинг ўзи қачон пайдо бўлди? Бу иттифоннинг доялари нималарни кўзда тутиб, нималарга асослан, тарғиботи билан олди-диққатлар?

Дастлаб бу гоҳо бундан икки йил муқаддам Москва Давлат до-

рилфунунининг оғушида эшитилган эди. Сибсат майдонида жав-лан уришга чоғланган қатта-ки-чик бир гуруҳ «назарийчилар» «Евроосиё иттифоқи» тузиш ло-зим, деб уни тақдимномага та-всия этдилар. Масала кейинроқ оидиқлашди. «Евроосиёчилар»-нинг асл максоди — СССРни қайта тиклашга уриниш эканлиги ош-қора маълум бўлди.

Бу гоҳо атрафдаги хангомалар гоҳ эшитилиб, гоҳ эшитилмай тур-ганда яна бир қизик «анжуман» бўлиб ўтди. Яқинда Москвадаги Россия иқтисодий фанлар акаде-мисининг сессияларидан бири-да дафъатан ўртага «Евроосиё ит-тифоқи: янги марралар, муаммо-лар, истиқболлар» деган мазму ташлашди. Унда «Интеграция-2000» деган ибора ишлатилиб, янги аср бошларида «Евроосиё иттифоқи» гоёлари амалга оши-ши мумкин, деган чўмал фикр-

Шарҳловчи минбари

лар олға сурилди... Ана ҳолоқ... Касалини яширсанг, истмаси ош-қор қилади, деганлари шу эмас-микин?!

Россия Федерацияси президе-нтлиги сайловлари арабасида пойгада ортда қолишни истама-ган, ўзларини қўз-қўз қилиши ошқабатган номзодларнинг айримлари — Жириновский, Ск-ворцов, Баркашов, Лисенко қа-билар, Горбачев, Рижков, Ли-гачев сингари «эски гвардиячилар» «Евроосиё иттифоқи» мазмуси доирасида яна сиёсий сафсата-бозилик қила бошладилар. Россия коммунистларнинг раҳнамоси Г. Зюганов ҳам ошқор бўлмаса-да, ҳар ҳолда, бу гоҳо моил экан-лигини сездари бошладилар.

Ўтган ой охирларида Беларус президенти А. Лукашенко Моск-ва сафар қилди. У уялмай-нет-май қоронжарадаги учрашу-лар, кейин, ўтган ҳафтада Мин-скда журналистлар билан бўлган мулоқот чоғида «Евроосиё итти-

фоқи» масаласига алоҳида урғу бериб қолди. Нима эмиш? Яқин-да Россия, Беларус, Қозғистон, Қирғизистон давлатлари бирла-шиб, Европа ва Осиё минтақалари ўртасида кўпроқ вазифасини ўтар эмишлар. Бошқа давлатлар учун бу иттифоннинг эшиклари бемалол очиб қўйилар эмиш. Ле-кин, бу нима, интеграциями, фе-дерациями, конфедерациями, очикдан-очик айтилмади...

Ўзбекистон Республикаси Пре-зиденти Ислам Каримов Россия-лик журналистлар билан ўтказган учрашувида юқоридаги масала ху-сусида тўхталиб, шундай деди: «Мен ҳозир ном чиқариш максодида қилинаётган айрим баёнот-ларда кўзга ташланаётган шови-нистик қайфиятлар, империя жа-завалари хавфини кўзда тутяп-ман». Ўзининг сайловотида шюр-ларини сохта ватанпарварлик ва миллатчилик оҳангига баён қи-лаётган ҳар қандай партияни оли-нг — уларнинг барчасида ана шу нарсас бор». Улар кишиларимиз-нинг, халқимизнинг, собиқ СССР-нинг бошқа халқлари руҳиятини мултоқ хисобга олмайди». «Ни-ма, бу эртага ягона байроқ ости-га бирлашмишлар, деган баёнот бўлишига ишорамми?» — «Буни қал-табиди кишигина қўрмаслиги мум-кин. Бундай хавф бор, биз уни хисобга олишимиз керак».

Тўғри. Тўғригисиз баёнот бе-қаратган москвалик ва бошқа си-ёсатчи-арбобчалар «дунё қарашла-рининг нақадар торлиги ҳар қан-дай кишини ҳам таажжубга сола-ди. Турб-турб ёки ушлайсан, ки-ши. Наҳотки, улар ўз қавагини бутун бир жаҳон деб ўйлайдиган қўрқаллақ аҳволига тушиб қол-ган бўлсалар?!»

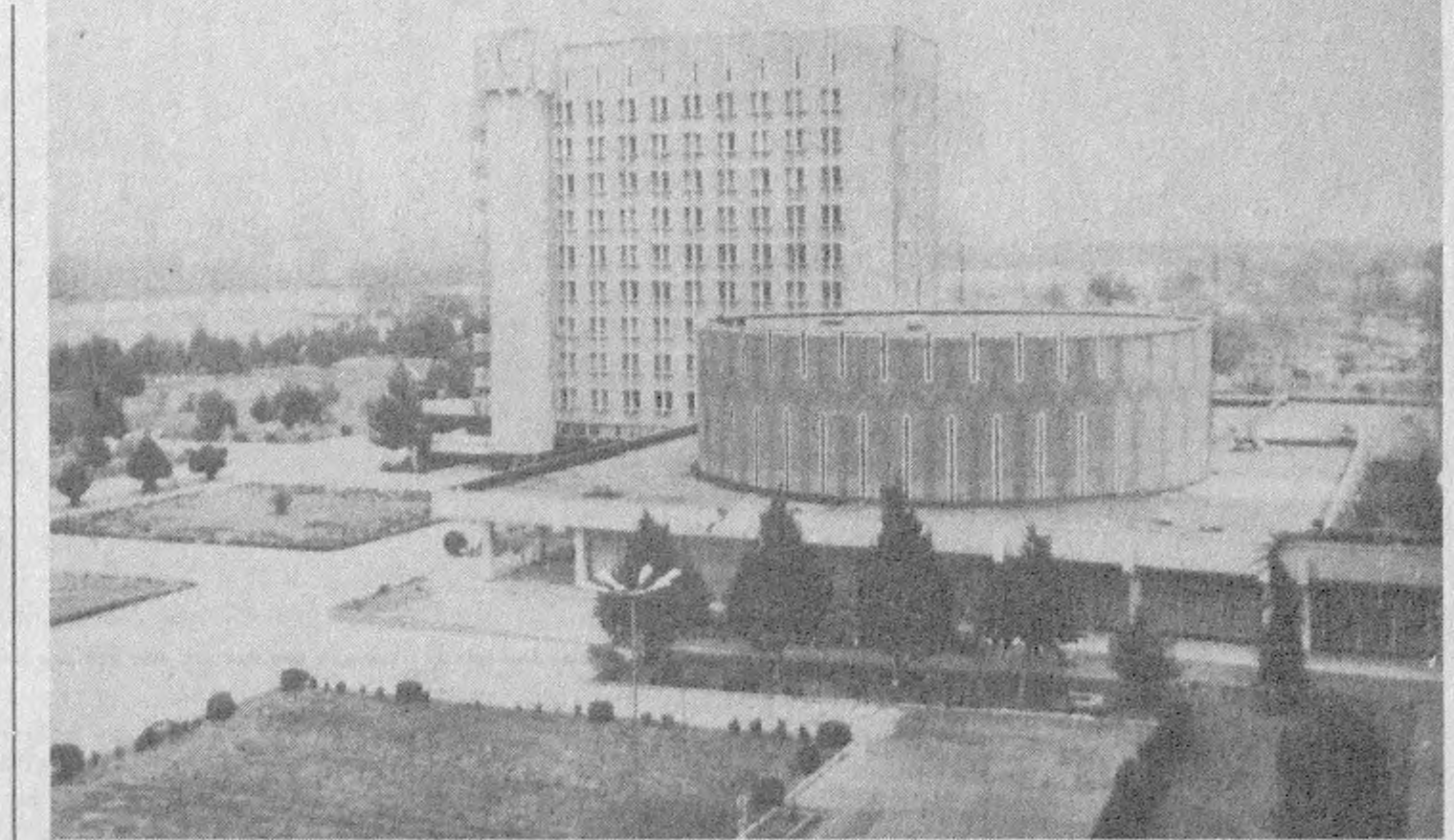
Қолаверса, яна бир этак бош-қа масалалар ҳам бор. Айтилик, алоҳида мустанлик давлат бор, хал-қ бор, унинг президенти бор, ҳу-кумати бор. Парламенти бор. Ко-нституцияси бор. Ўзларига яра-ша демократик тузуми, қонунла-ри мавжуд. Буз устига Конститу-циявий суд, умумхалқ сурови — референдум, деганларидек...

Давлатлар, халқлар тақдири би-лан ўйнашиб бўладими? Наҳот-ки, юқоридаги сиёсатчилар «са-робга эргашган сарбон бўлолмас» ёҳуд «сароб-этади хароб» деган нақлларни эшитишмаган бўлса?!

У қуни тахририятимизга Э. Ка-римов, С. Мирвалиев, М. Файзи-ев, С. Раҳимов, Б. Мирабдуллаев каби бир гуруҳ профессор ва до-центлар таширф буюришди. Сўх-бат орасида «Евроосиё иттифо-қи» мазмуси кўтарилиб қолди. Олимлар «Москвалик сиёсатчи-ларнинг гаплари алаҳишрашдан, бошқаларни менсимасликдан, сиёсий қалтабинликдан бошқа нарсас эмас. Улар айтган қатта толлалар алақачон кесилиб кетган. Евроосиё иттифоқи муаллифла-ри замон ва макон, муҳит ва реалик омилларини тушунмайдиган қаласавод қимсалардир. Чун-ки, БМТ Низоми, 1948 йил 10 декабрда қабул қилинган инсон ҳуқуқлари умумий Декларацияси, 1975 йил 1 августидан имзо че-килган Оврупо Хавфсизлиги ва Ҳамкорлиги Кенгазининг Яқун-ловчи Хельсинки баённомаси, Ов-рупо Иттифоқи, Ислам ташкило-ти конференцияси каби нуфузли халқаро, давлатлараро маҳкамаларнинг мажбуриятлардан қўз юмиб бўлмайди-ку, ахир?!» — дейишди улар.

Дарвоқе, шундай! Охирги гап. Худо битта, ҳақи-қат битта, иймон битта, виҳдон битта, эътиқод битта, сароқат битта, Ватан битта, миллий рўҳ битта, деб билган халқларни, яқиндагина мустанлақчилик бўйинтуруғини улоқтириб ташла-ган, моддий ва маънавий муста-билдикдан аранг халос бўлган хал-қларни эндиликда яна қандайдиган машум ва маҳум иттифоқлар тарғибига тортиб бўлармикин?! Ибсат талаб қилмайдиган бундай илоҳий мантинги ким рад эта ола-ди?! Хеч ким!..

Раҳимберди УМАРОВ,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган маданият
ҳодими.

Тожикистон. Бугунги Ҳўжанд.

Тўғрун МАҲКАМОВ олган сурат.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

● МИСРНИНГ Шарм-аш-Шайх шаҳрида ўтган чоршанба кўни Яқин Шарқдаги тинчлик жараёни ва террорчиликка қар-ши курашга бағишланган хал-қаро конференция бўлиб ўтди. Унда 29 мамлакатнинг давлат ва ҳукумат бошликлари, ташқи иш-лар вазирлари иштирок этди-лар.

● СЕНАТОР Р. Доул АҚШ президентлигига қўзда бўлади-ган сайловларда республикачи-лар партиясида қўйиладиган асосий номзодга ўхшаб қолди. У ҳозиргача лозим бўладиган 996 вақил овозининг 737 таси-ни қўлга қиритди.

● УТГАН сешанба кўни Тай-ван яқинида ХХР Хитой халқ озо-лиқ армияси харбий-денгиз ва харбий-хаво қўнларининг ўқу машқлари бошланди.

● ЯНАГИ йил бўладиган БМТ Бош қотиби сайловларида Қир-ғизистоннинг Люксембургдаги элчиси Чингиз Айтматов бу юк-са лавозинини эгаллаши мум-кин. Бунинг учун машҳур ёзув-чининг барча имкониятлари бор, деб ёзди Туркияда чиқадиған «Миллиет» газетаси.

(ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АССОИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

Ёнгиндан сақланинг!

ҲАММАМИЗ ХУШЁР БЎЛСАК...

Вилот ҳамада ҳудудий ёнгин-дан сақлаш идоралари ҳодимла-ри фуқароларга бу офатнинг на-қадар зарар эканлигини тушунти-риш, ёзма қўрсатмалар бериш, суҳбатлар ўтказишдан бир зум ҳам тўхтамаёттилар. Лекин, ви-лот бўйича содир бўлаётган ён-гинлар, киши кескин қамайма-ди. Яқинда, қишлар хонадониди руй бераётган қўжолар ҳамминга 1995 йилнинг ўтган икки ойи мо-байида вилотнинг бўйича 325 та ёнгин содир бўлди. Уларнинг деярли барчаси хонадонлар хи-собига түрғи қолди. Оқибатда, 9 ки-ши халок бўлди, 35 киши турли хил тан жароҳатлари олдилар. Қў-рилган моддий зарар 3.359.787 сўмни ташкил этди.

Шу йилнинг 21 феврал кўни Ангрн шаҳрининг 5/4 дахасида 25-уйда Қ. Пақ хонадониди ён-гин чиқди. 31 январь кўни эса Юқориқирғиз туманининг Дархон қишлоғида истикомат қилувчи А. Довутов ва унинг ёниб кетди. 10 февралда эса Зангиота тумани-даги Хонобод қишлоғида турувчи Зуфаровларнинг уйи алағга ичи-да қолди. Шунингдек, Янгийўл шаҳрининг Самарқанд кўчасида-ги 106 —, Муса Жалил кўчасида-ги 40 —, Тошкент шоҳкўчасидаги 38 —, Янги ҳавт кўчасидаги 5-уйларда чиққан ёнгинлар ҳам ху-

ноқ оқибатларга олиб қелди. Ёнгин — тилсиз ёв эканлиги одамларга неча бор эслатилади. Йўқ, улар ҳамон қоқайдиқ, бе-парволик иллатларидан қўтула ол-маёттилар. Қарасизки, қўлбола газ ва электр асбоб-анжомлари-дан ўз билгиларича фойдаланади-лар, пеканларини дубдорларни-ни ўз вақтида таъмирламайдилар, энг ёмони, болаларни қаровсиз қолдириб, гўгурт билан ўйнаша-рига қўл қўйдилар. Натижада ки-шилар ҳавти хавф остида қолмо-да, жароҳатлар қўлмоқда, мод-дий зарар қўлуи ошмоқда.

Ғалпинг индалоси шукки, ҳам-ма хушёр бўлгандагина, амалдаги ёнгиннинг олдини олиш тартиб-қоидаларига риоя этилгандагина, хонадон соҳиблари қоқайдиқ уйқисидан уйғонганларидиғна юқоридаги қам ноҳуш ҳолатлар-нинг олдини түлқ олиш мумкин бўлади. Минг марта тағиргандан кўра бир марта қилган яхши, де-ган халқимизнинг доно гапларига амал қилайлик!..

Ф. МАҲКАМОВ,
вилот ЁСБ муҳандиси, ички
хизмат қатта лейтенанти.

Э. МАНАБОВ,
Янгийўл шаҳар ёнгиндан сақ-лаш бўлимида давлат назорати-чи, ички хизмат капитани.

ДУШАНБА, 18

ТЕЛЕМОШАБНИЛАР
ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати
билан 18 март кўни ўзТВ I
кўрсатувлари соат 6.30 дан
14.05 гача ўзТВ III канали
орқали намойиш этилади.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгилықлар.
18.00 Янгилықлар.

Публицистик кўрсатувлар
дастури:

18.10 I. «Миллат». «Қўзғалди ҳақи-
қат».
19.25 Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Ўзлонлар.
19.55 Оқшом эрталықлари.
20.10 II. Биржа ва банк хабарлари.
20.25 Ўзлонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Ўзлонлар.
21.00 III. «Миллат». «Уни ким уйғота-
ди?». Публицистик кўрсатувларнинг
давоми.

23.25 Ўзлонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.35 «Ижодкор портретига
чиқарил». Собит Саидов.

II
18.00 Янгилықлар.
18.10 Ўзлонлар.
18.15 «Мультифейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ II намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Ўзлонлар.
19.55 «Музыка». Давид Коллер-
фильд.
20.20 «Муслик йўлка».
20.25 Ўзлонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Ўзлонлар.
21.00 «Куриер».
21.20 — яна об-хаво ҳақида».
21.25 ТВ II намойиш этади.
21.35 Оқшомлар ва Ўзлонлар.
21.55 «Санта-Барбара». Телевизион
бадий фильм.
22.45—23.45 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги
дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
(давоми).

8.30 «Бош халқа жоизбаси». Олими-
гидачилар баъми.
9.50 «Занги ота». Телефильм.
10.00 Янгилықлар.
10.05 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган
артист Қозим Қўқомовнинг янги қў-
шмакчалари.
10.30 «Темдирин даҳолар». Ўзбеки-
стонда композиторлаштириш.
11.00 «Жаҳон киноси юлдузлари».
Жана Лоллоберидажиди.
11.30 «Сохри оқшомлар». Тошкент
шаҳри мусика мактаблари қириқ-
талавчи гуслиларнинг концерти.
12.00 «Ота меҳрини қўрмаганлар».
Бадий фильм.
13.30 Ўзбекистон Давлат телерадио-
компанияси хизмат кўрсатган хор
жамеасининг концерти.
14.00 — 14.05 Янгилықлар.

17.50 Янгилықлар.
17.55 Ўзлонлар.
18.00 «Нарфас оламин». Телефильм.

Россия жамоат телевидениеси
18.20—21.40

21.40 «Абу Райхон Беруний». Бадий
фильм. 2-серия.
23.00 Янгилықлар.
23.05 Ўзлонлар.

Россия давлат телевидениеси
23.30—23.50

23.50 — 24.00 «Кабутарим». Теле-

СЕШАНБА, 19

17.05 «Қўзғалди». Болалар учун кўрса-
тув.
17.40 Камер қўйилган концерт.

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 Ўзлонлар.
20.00 «Тадрифт». Ахборот кўрсатуви.
20.15 Шифокор билан мулоқот.
20.45 «Иқтисодий ҳаётимиз».
21.15 «Спорт-тайм».
21.45 «5+1».

22.15 «М» хабар.
22.25 Ўзлонлар.
22.30 — 23.00 «Дунё эшиги». Халқаро
«Мазрифат» жамияти иш фаолияти
хақида.

IV
17.05 «Қўзғалди». Болалар учун кўрса-
тув.
17.40 Камер қўйилган концерт.

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 Ўзлонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион
бадий фильм.
20.50 «Дуралиш» телекомпаниясини-
нг кўрсатувлари.
22.25—23.55 «Кинематограф».

ЧОРШАНБА, 20

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги
дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
(да-
воми).

8.30 Республика газеталарининг шар-
ҳи.
8.40 «Ўзбекистон» кўрсатди: «Уч-
қуқуқ — ислохотлар қорраҳониди».
9.15 «Ешлик» студиясини «Эзо».
9.45 Биржа ва банк хабарлари.
10.00 Янгилықлар.
10.05 Болалар учун. «Оқ рух».

Ўқув машғулотлари:
10.30 Тасвирий санъат.
11.00 Ёнмиш тили.
11.30 Адабий.
12.00 «Сумалек» ансамблининг концер-
ти.
12.40 «Қўзғалди хотин». Бадий фильм.
14.00 — 14.05 Янгилықлар.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгилықлар.
18.10 «Кинотеатр» студияси. «Дон-
бо бо даврасида».
18.40 «Байрамнинг кўнгилли ўтсин»...
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик
кўрсатуви.
19.25 Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Ўзлонлар.
20.00 «Ахборот».
20.05 Ўзлонлар.
20.10 Наманган вилоти «Навбахор»
ашула ва рақо ансамблининг концер-
ти.
22.00 «Дехонинг дон соҳар»... Публи-
цистик кўрсатуви.
22.25 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хиз-
мат кўрсатган артист Абзал Рафиков.
23.25 Ўзлонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.30 «Олам ва одам». Мазри-
фий кўрсатуви.

II
18.00 Янгилықлар.
18.10 Ўзлонлар.
18.15 «Мультифейерверк».
18.25 ТВ II намойиш этади.
18.35 «Тропиканка». Телесериял (Бра-
зил).

19.25 Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Ўзлонлар.
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 «АРТ — журнал».
20.25 Ўзлонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Ўзлонлар.
21.00 «Видеокўра».
21.10 «Оқшомлар ва Ўзлонлар».
21.40 «Кинотеатр».
23.20—00.20 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III
17.50 Янгилықлар.
17.55 Ўзлонлар.
18.00 «Санин» «Санин-челек». Теле-
фильм.

Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телотонг».

18.20—21.40

21.40 «Абу Райхон Беруний». Бадий
фильм. 2-серия.
23.00 Янгилықлар.
23.05 Ўзлонлар.
23.10 — 23.30 «Бу ахир дунё».

IV
17.05 «Афрон тулпоғидан қайтган баҳо-
дирлар» (такор).

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 Ўзлонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион
бадий фильм.
20.50 «Дуралиш» телекомпаниясини-
нг кўрсатувлари.
22.25—23.55 «Кинематограф».

ЧОРШАНБА, 20

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги
дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.25 «Ассалом, Ўзбекистон!»
(да-
воми).

8.25 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хиз-
мат кўрсатган артист Абзал Рафиков.
9.25 «Байрамнинг кўнгилли ўтсин»...
9.40 «Хаммаси маҳалладан бошлана-
ди». Публицистик кўрсатуви.
10.00 Янгилықлар.
10.05 Болалар учун. «Ассалом, Наврўзи
олам!».

Ўқув машғулотлари:
10.30 Инглиз тили.
11.00 Алиффо сабоқлари.
11.30 Кимё.

12.00 «Мен қутган баҳор». Муслик дас-
тури.
12.30 «Бешинчи донин». Видеоканал.
14.00 — 14.05 Янгилықлар.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгилықлар.
18.10 «Кинотеатр» студияси. «Дон-
бо бо даврасида».
18.40 «Байрамнинг кўнгилли ўтсин»...
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик
кўрсатуви.
19.25 Ўзлонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Ўзлонлар.
20.00 «Ахборот».
20.05 Ўзлонлар.
20.10 Наманган вилоти «Навбахор»
ашула ва рақо ансамблининг концер-
ти.
22.00 «Дехонинг дон соҳар»... Публи-
цистик кўрсатуви.
22.25 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хиз-
мат кўрсатган артист Абзал Рафиков.
23.25 Ўзлонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.30 «Олам ва одам». Мазри-
фий кўрсатуви.

II
18.00 Янгилықлар.
18.1

МАНМОЛ

ЎЙЛАБ КЎРСА АРЗИЙДИ ОИЛАНING ЎРНИ БОШҚА

ПОЛЬШАЛИК тадқиқотчилар 75 ёшдан ошган кишиларда модда алмашинуви хусусиятини ўрганиш пайтида, бу одамларнинг кўпчилигида азот алмашинуви бузилганлигини аниқладилар. Бу оқсилларнинг етарли даражада ўзлаштирилмаслиги, шунингдек организм учун муҳим бўлган микроэлементлар — магний, натрий, кальцийларнинг танқислигидан далолат беради. Шуниси қизиқки, оилада яшовчи қарияларда бу ўзгаришлар деярли рўйхатда олинмаган ёки ёлғиз яшовчиларга нисбатан камроқ юз берган. Бу бир томондан тушунарли, албатта: ахир ёлғиз одамнинг мукамал овқатланиши қийин-да.

БИР-БИРИ БИЛАН ЧИҚИШМАЙДИ

МУТАХАССИСЛАРНИНГ оғохлатиришлари, дори-дармонлар қабул қилиниши алкоголь ичимликлар истеъмоли билан қўшиб олиб борилса, баъзи одамларда оғир аллергия реакциялар тўсатдан ривожланиши мумкин. Шунингдек, алкоголь билан уйғунликда юздан ортиқ дори-дармонлар таъсир кучи ўзгаради.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

- Нотинч юракка ширин уйку келмайди.
- Кўп ётиш хасталик келтиради.
- Кўп ейиш очликдан зиён.
- Дунёда инсонга энг азиз нёмат, Бири тинчлик бўлса, бошқаси сийхат!
- Кўздаги ёш — дилдаги дард аломати.
- Дунёда икки ишдан кўра хайрлироқ нарсаси йўқ: оч одамнинг қорнини тўйдир, гами одамнинг юрагини қувонтириш!
- Саломатликдан кўра яхшироқ бойлик йўқ.
- Баданнинг қуввати овқат, руҳнинг қуввати эса илмдир.
- Беш нарсасдан аввал беш нарсанинг қадрини бил: касал бўлмасдан аввал соғлик қадрини, қаримасдан аввал ёшлик қадрини, қашшоқликдан аввал бойлик қадрини, қарамликдан аввал озошлик қадрини, ўлимдан аввал тириклик қадрини.
- Тўрт нарсаси борки, уларнинг ози ҳам қўл. Булар касаллик, олов, душман ва қарзидир.

ТОШКЕНТ туманидаги марказий тиббий бирлашмага қарашли туман поликлиникасида 19 мингга яқин аҳолига тиббий ёрдам кўрсатилмоқда. Улардан 6600 нафари болалардир. Ундан зиёд турлаган мутахассислар бўйича 20 нафар олий маълумотли шифокор, 38 нафар ҳамшира аҳоли хизматида. Шу жумладан, тумандаги 3 та мактаб ва 4 та болалар боччасида болалар шифокори хизмати ташкил этилган.

СУРАТЛАРДА: (ўнгдан чапга) бош шифокор Назира Набиева даволловчи шифокор-терапевт Олим Усмонов, ҳамшира Галина Кутепова ва болалар ҳамшираси Эльза Ким ўзаро суҳбатда; ҳамшира Манзура Акбарова (ўнгда) болакайни кўздан кечирмоқда.

ИККИЛАНМАЙ МАСЛАҲАТ СЎРАНГ!

СУНГИИ вақтларда Ўзбекистоннинг дори-дармон бозорига чет элларнинг турли хил дори-дармонлари кўпайиб кетди. Масалан, ҳар қандай дори-хонада ҳам «Панадол», «Панадеин», «Колдрекс», «Солпадеин»ни учратиш мумкин. Кўпчилик уларнинг қайси бирини танлашни билмай, иккиланиб қолади. Кимдир шифокордан маслаҳат сўрайди, кимдир ўз билганича қилади, у янглишиши ҳам мумкин, кимдир реклама буклетлари ва видеороликларидан берилган ахборотдан фойдаланади.

Муҳбиримиз шу соҳа мутахассиси профессор Л. Икромов билан учрашиб, бир қатор саволларга жавоб беришни сўради:

— Таркибда парацетамол бўлган дори-дармонлар анча самарали ва хавфсиз ҳисобланар экан, чиндан ҳам шундайми?

— Таркибда парацетамол бўлган дори-дармонлар дунёнинг юздан ортиқ мамлакатларида мустақил даволаниш учун ишлатилмоқда. Бундай дори-дармонлар анча кўп миқдорда ортиқча қабул қилиниши кўнгилсизлик билан тугаши мумкин. Терапевтик ва захарли миқдорлари ўртасидаги фарқ уларча баравар бўлиши лозим. Шунинг учун ҳам айтилик, панадол ва унга ўхшаш дори-дармонлар (колдрекс, солпадеин)ни рецептсиз беришга рўхсат этилган. Бу дори-дармон зарарсизлигидан далолат берувчи яна бир омил шундаки, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ҳузуридаги дори-дармоннинг қўшимча ҳоссаларини кузатиш марказининг 27 йил давомида олиб борган кузатувида панадолнинг бирор марта ҳам ўлимга олиб келганлиги қайд қилинмаган, кузатиш эса 60 та мамлакатда олиб борилган эди.

— «Айтишларича, жигар, буйрак, қон касалликлари бўлган кишилар ва аллергия таъминотидаги дори-дармонлар паразитларни умуман ичтиши мумкин эмас...» дейишадими?

— Бундай деб тасдиқлаш таъминотида нотўғридир. Юқорида санаб ўтилган барча беморлар агар панадолни қатъий тавсия этилган миқдорда қабул қилинса бу хавфсиздир. Парацетамол ошқозоннинг шиллиқ пардасига зарар келтирмайди. Қон ҳосил қилиш тизими ва қоннинг қуйилиш тизими ҳам таъсир қилмайди.

— Панадолни қабул қилиш билан сурункали панкреатитга мутғало бўлиб қолиш мумкинми?

— Йўқ, бундай хавф бўлмайди. Панадол бош ва тиш оғриғи, оркадаги оғриқ ва ҳайз кўрғанда, ревматик оғриқ ва мушаклардаги оғриқ юқори ҳарорат ва иродомал симптоматика каби ҳолатларда самарали оғриқ қолдирилган ва ҳароратни пасайтирадиган дори сифатида фойдаланилади. Бунинг устига бошқа анальгетиклардан фарқли ўлароқ у юмшоқ таъсир қилади, ҳароратни дарҳол эмас, аста-секин туширади, танани тер билан бирга ажралиб чиқадиган зарур тузлардан маҳрум қилмайди.

— Иккита таблеткани бир йўла қабул қилиш зарар келтирмайдими?

— Йўқ, худди шу икки таблетка таркибида 1000 мг. парацетамол бўлиб, у энг мақбул миқдор ҳисобланади. Битта таблетка болалар дозаси сифатида фойдаланилиши мумкин.

— Беморларнинг бири «Паметон» ҳақида нима дея оласиз? — деган савол билан мурожаат қилимоқда.

— Ўзбекистонда бу дори рўйхатга олинмаган. Британиялик доришўнослар унга катта эҳтиёткорлик билан мурожаатда бўладилар, зероки унинг таркибида метонин бор, бу дори билан эса заҳарланиш мумкин.

— Бола парацетамолни қабул қилиб, «Рей синдроми» билан оғриши мумкинми?

— «Рей синдроми» асосан 6—9 ва 11—14 ёшли болаларда учрайдиган касалликдир. Кўпгина мутахассислар бу касалликнинг пайдо бўлишини биринчи навбатда аспирин билан боғлайдилар ва шунинг учун номақбул самарга кам эга болалар дори-дармонлардан фойдаланишга қайта йўналтириш вазифасини олдига сурядилар. Парацетамол таркибида бўлган дори-дармон шундай воситалардан ҳисобланади.

КАСАЛЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛГАН АФЗАЛ

Абдувоҳид СОДИҚОВ,
вилоят соғлиқни сақлаш
бошқармасининг бошлиғи.

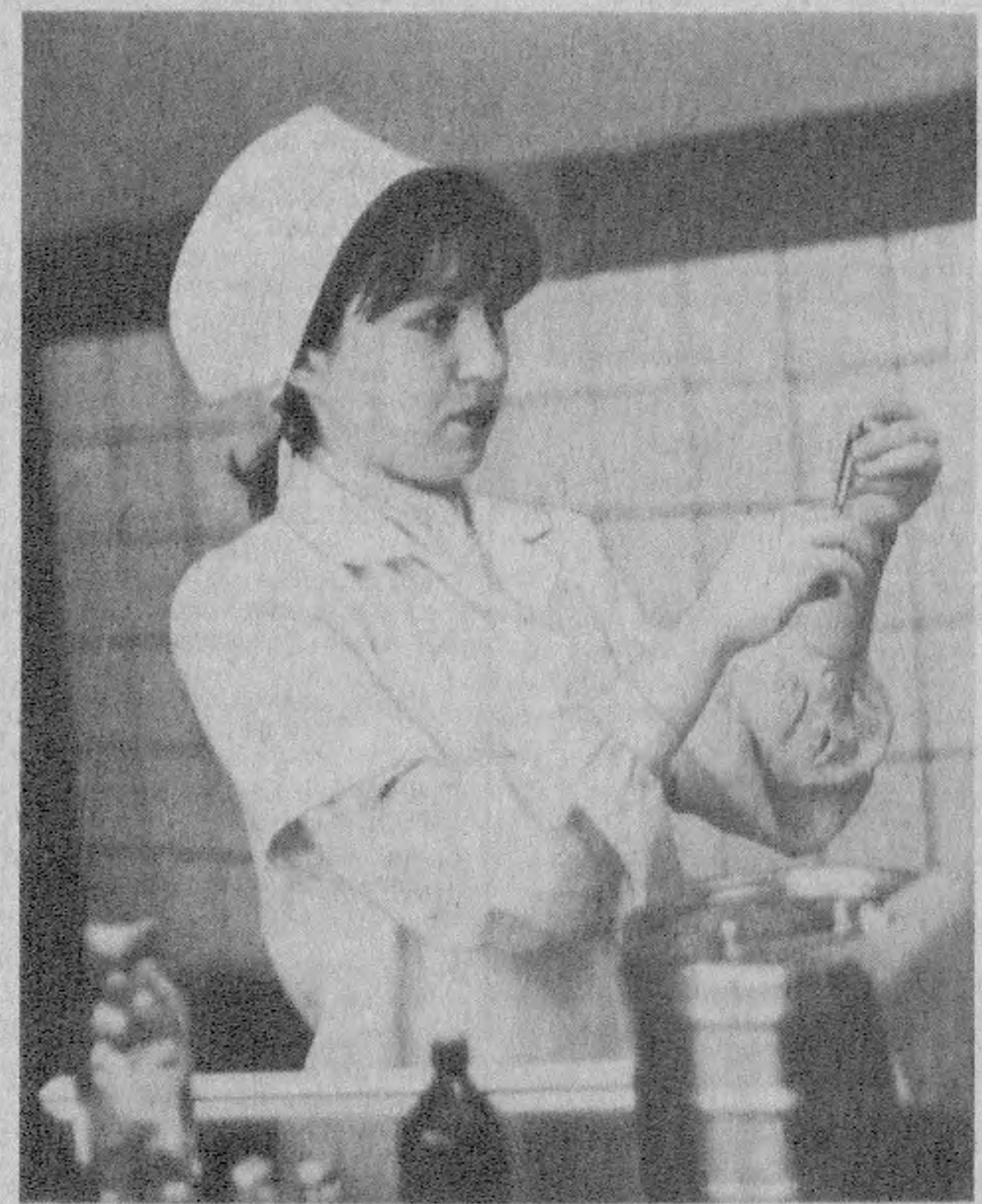
қарши кураш йили, деб эълон қилдик. 1995 йил ўрталарига келиб, оналар ўлими виллоятда кўп қайд қилинди. Лекин, илгириникидан яқиндан бошлаб ишмишмишда тубдан бурилиш ясадик. Уларнинг соғлигини муҳофаза қилиш борасида яхши кўрсаткичларга эриша бошладик. Мен, бу ишда кўп нарсани қадрлар ҳал қилади, деб ўйлайман. Оналар ва болалар соғлигини муҳофаза қилиш ҳамда бош ақшери-гинеколог каби масъулиятли вазифаларга олимпиада аёллар Акида Муроджаева ва Магира Абдусамодовалар тайинланганидан бундан соҳада ижобий натижаларни кўлга кирита бошладик. Эндилкида, виллоятимиздаги туғиш ёшда бўлган аёлларимизнинг саломатлигидан ўттиз кул бохабар бўлиб турибмиз. Ҳар кунни ўртақчирик, Пискент ёки Бўка, Янгийўлдами — қайси туман ёки шаҳарда бўл-

май бўлиши билан, дея эзгу тилак билдиришарди. Худди мана шу тадбирни биз соғлиқни сақлаш вазирлигининг 155-бўйруғи асосида ҳаётга кенг татбиқ этаёلمиз. Фақат, ширинчой билан дам солишни илмий асосда олиб бораёلمиз, холос.

СКАЛ дастурига мувофиқ ишловлар бўйича бирмунча ишлар амалга оширилмоқда. Кундузги стационар, яқна тартибдаги шифокор каби янги йўналишда ҳаётимизга жадал кириб бормоқда.

Республика соғлиқни сақлаш вазирлиги хусусий шифокорлик фаолиятини амалиётга татбиқ этиш юзасидан ва уни кенг оммалаштириш борасида катта ишларни амалга ошираётганини алоҳида таъкидлаб ўттишим зарур.

Шу ўринда қайта бўлиб ўтган бир учрашувдан олган таассуротларим ҳақида гапирмоқчиман. Индонезия соғлиқ-

МЕҲР-МУРУВВАТ ҲАМ ЯРИМ ДАВО

ЎЗБЕКИСТОН Фанлар Академияси Эндокринология институти шифохонасида ётиб даволанаётган беморлар билан суҳбатлашиб қолсангиз бу ерда хизмат қилаётган ходимларнинг ширинсуҳанлиги-ю, меҳр-мурувватидан хурсанд эканликлари-ни изҳор қилишди. Шифохонанинг асосий миқдolari қанд касаллигига чалинган беморлардир. Бу оғир дард туфайли касалхонага ётқизилган беморлар икки-уч ҳафтадан кейингина, зарур муолажалар туфайли «чехралари ёришиб, анча ўзларига келиб қолишади.

— Беморларимиз даволаниб уйга қайтар чоғларида, кейинги сафар ҳам шу бўлимга келиб даволанишни илтифат қилишади. Уларни бундай дейишларида жон бор, — дейди қалқонсимон безлар хасталиклари бўлими мудир вазифасини бажарувчи тажрибали врач-ординатор Галина Умерова, — қандли диабет касаллиги билан оғриган беморлар шифохонамизда ҳисобда туришади. Улар йилда икки марта касалликнинг оғир-енгиллигига қараб, даволаниб туришлари лозим. Акс ҳолда бу муҳим дард беморни бутунлай толиқтириб, оғир аҳолига солиб

СУРАТЛАРДА: (ўнгда) врач-ординатор Галина Умерова, (чапда) ҳамшира Л. Крайнихова.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

қўйиши мумкин.

Энг асосийси, беморлар шифокорларга ишонишади. Ўз саломатликлари ва тақдирларини уларга шунчалик ишониб топширишган экан, улар ҳам ўз навбатида бутун қалб кўрлар, маҳоратларини уларга тўлиқ даво беришга қаратишмоқда. Хасталар касалхонадан чиқиб кетганларидан кейин ҳам мунтазам шифокорлар билан алоқа қилиб туришади, маслаҳатлар сўрашади.

Бўлим 30 кишига мўлжалланган. Институт қошида ҳамширалар малякисини ошириш курслари ташкил қилинган. Дўхтирлар мазкур курсларда ўз маърузалари билан қатнашиб, семинарлар ўтказиб туришади. Амалий ва назарий машғулотлар олиб боришади. Клиникада овқат масаласи жуда яхши йўлга қўйилган. Бунинг билан ҳам эътироф этишмоқда. Булар маъмуриятнинг олиб бораётган саноат-харақатлари натижасидир. Дори-дармонлар етарли, мабодо бемор соғлигини мустаҳкамлаш ниятида врачлар тавсия этгандан ташқари дори-дармондан топиб келса, агар нафси тегадиган бўлса, бемалол рўхсат этилади.

Клиникада даволаниш бепул. Шу билан бирга пуллик хизмат турлари ҳам мавжуд. Масалан, беморлар белгилангандан ташқари қўшимча равишда даволанишни ихтиёр этсалар — физиотерапия, сув муолажалари, ўқалаш қабилидан бемалол фойдаланишлари мумкин.

Шифохонадаги озошлик, саранжом-саришталлик, меҳрибонлик ҳам беморларни тезда соғайиб, оёққа туриб кетишлариغا йўналтирилади. Бу ишларда катта ҳамшира Г. Тоирова, ҳамширалар Л. Иноятнова, Ф. Ишқуллова, С. Исроқилова, ҳўжалик беклари З. Махмудова, Э. Ликонская, Ф. Аҳмедова ҳамда В. Соколовларнинг хизматлари катта.

Миржало Миралиев.

ЭЪЛОНЛАР

«Стройфинтраст»

виллоятлардан
акциялар, облигациялар
ва векселлар
бўйича ишлайдиган
мутахассисларни
ИЗЛАМОҚДА.

Телефонлар:
(3712) 45-48-51, 45-46-44.

Билиб қўйган яхши

КИР ЮВГАЧ, ҚўЛААР ТОЗА БўЛАДИМИ?

КАМДАН-КАМ уй беклари кир ювиш воситаларисиз иш қилишади. Ҳўш, бу воситалар кейинчалик қўлда сақлаиб қоладими? Махсус тадқиқотларнинг кўрсатишича, кир ювиб бўлгач, қўллар илиқ сувда шунчаки чайилса, терида кимёвий моддалар сақлаиб қолар экан. Кукун концентратияси қанчалик кўп бўлса ва кир ювиш нечоғлиқ чўзилган бўлса, қолдиқлар миқдори шунчалик кўп бўлади. Шу сабабли ҳам кир ювгандан сўнг қўлларни совун билан яхшилаб ювиш шарт.

БИРИНЧИ КУРС ТОЛИБЛАРИ НЕГА КАСАЛЛАНАДИЛАР?

ТАЛАБАЛАРНИНГ хасталанишини тахлил қилиб кўрган шифокорлар қизиқ бир қонуниятга дуч келдилар: курс юқорилашган сари талабалар саломатлиги мустаҳкамлана бораркан! Хасталиги туфайли биринчи курсда 99 фоиз, бешинчи курсда эса 6—8 фоиз талаба машғулотларни ўтказиб юборган. Бунинг изоҳлаш қийин эмас, биринчи курс талабалари мустақил ҳаётга ҳали яхши тайёрланмаган, ўз бюджетларини тўғри тақсимлай билмайдилар, бетартиб овқатланадилар, доим режимни бузаядилар.

ХАНДАЛАР

Врач ҳузурига келган аёл эрининг тушида тапириб чиқаётганидан оғиз очди.

— Ҳўзир бир дори ёзиб бераман, ичган, тушида бошқа гапирмайди.

— Йўқ-йўқ, доктор, — деди жонҳолатда аёл, — менга шундай дори ёзиб берингки, тапларини тушунарлироқ талаффуз қилсин.

Тоглик габроволикнинг хотини оғриб қолибди. Пул сарфлаш эса унга алам қилибди. Беморнинг бўлса ахволи тобора оғирлашаётган экан.

Нима қила оларди. Кеч-қурун у врач ҳузурига боришга мажбур бўлибди. Ярим йўлда нимадир эсимга тушиб, уйга қайтибди ва хотинига қичқирди:

— Мабодо ўлимнинг яқинлашаётганини сезиб қолсанг, лампа мойни пуфлаб ўчириб қўй. Керосин бекорга ёниб кетмасин.

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ TOSKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Мухаррир
Фотхиддин
МУҲИДДИНОВ

Манилимиз:

760000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар:

хасталар ва оммавий ишлар бўлими:
33-40-48
Эълолар:
33-99-15, 36-57-27.

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғриллиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.
• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарибмайди.